

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/284/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4314221545
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4314221545.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a členiek senátu JUDr. Márie Malíkovej a JUDr. Sone Vackovej, v právnej veci žalobcu: J. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. R., R., zastúpený: JUDr. Iveta Rajtáková, advokátka, so sídlom Štúrova 20, Košice, proti žalovanej: U. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. XXX/XX, R., časť H., zastúpená: JUDr. Peter Šebo, advokát, so sídlom Mlynská 2238, Levice, o vrátenie daru, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Levice zo dňa 11. novembra 2015 pod č.k. 7C/286/2014-62, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania z r u š u j e a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie preskúmaným uznesením zastavil konanie vedené pod sp.zn. 7C/286/2014 a napadnutým výrokom rozhodol, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil po právnej stránke § 10 ods. 1, 3 veta prvá zákona č. 71/1992 zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení novely. Vychádzal zo skutočnosti, že v predmetnej sa vedie konanie o vrátenie daru. Výzvou zo dňa 02. 06. 2015 sp.zn. 7C/286/2014-60 vyzval žalobcu prostredníctvom právnej zástupkyne na zaplatenie súdneho poplatku z návrhu v sume 99,50 eura a to v lehote 10 dní od doručenia výzvy s poučením, že ak poplatok nebude v určenej lehote zaplatený, konanie zastaví. Právnomu zástupcovi žalobcu bola doručená výzva dňa 11. 09. 2015, avšak súdny poplatok v stanovenej lehote nezaplatil. Lehota na zaplatenie súdneho poplatku uplynula dňom 21. 09. 2015. Vzhľadom na uvedené konanie zastavil. O trovách konania rozhodol v súlade s § 146 ods. 1 písm. c) tak, že účastníci konania nemajú právo na náhradu trov konania.

2. Žalovaná napadla uznesenie v zákonnej lehote odvolaním v časti výroku o náhrade trov konania. Dôvodila, že podaný návrh bol od začiatku nedôvodný. Domovú nehnuteľnosť nadobudla ešte so svojim manželom v roku 1987 a býva v ňom do dnešného dňa. V roku 2005 bol dom kúpnu zmluvou prevedený do vlastníctva žalobcu, ktorý mal zaň zaplatiť kúpnu cenu vo výške 400.000 Sk, čo sa nestalo, čím porušil zmluvnú povinnosť. V roku 2014, kedy bol žalobca v rozvodovom konaní, došlo k spätnému prevodu rodinného domu na základe darovacej zmluvy do jej vlastníctva. V tomto konaní sa žalobca domáhal vrátenia daru, napriek tomu, že sa nijako nepričinil o nadobudnutie nehnuteľností. Zdôraznila, že napriek tomu, že je vlastníčkou domu, žalobca jej znemožňoval jeho užívanie, keď si bez jej súhlasu ubytoval v dome svoju priateľku a uzamkol obytné časti domu. Uviedla, že žalobcu - svojho syna nikdy z domu nevyháňala a nakoniec sa sama musela z domu načas odsťahovať, keďže nemala vytvorené zázemie na trvalé bývanie, najmä v zimnom období. Na základe uvedeného bola toho názoru, že žaloba bola podaná v rozpore s dobrými mravmi so snahou nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnosti. Uvedené skutočnosti jednoznačne preukazujú zavinenie žalobcu. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti žiadala, aby odvolací súd zmenil uznesenie v napadnutej časti náhrady trov konania a zaviazal žalobcu na náhradu trov právneho zastúpenia žalovanej vo výške 743,02 eura do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

3. Žalobca sa k odvolaniu žalovanej písomne vyjadril. Uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, a preto navrhuje, aby ho odvolací súd potvrdil. V čase, keď mu bola doručená výzva na zaplatenie súdneho poplatku, sa situácia, oproti tej, za ktorej podával žalobu, zmenila. Priateľka, ktorá spolu s ním obývala predmetnú nehnuteľnosť aj so svojimi maloletými deťmi, sa z predmetnej nehnuteľnosti odsťahovala a medzi ním a žalovanou sa vzťahy upravili. Žalovaná prejavila svoj postoj, že príčinou nezhôd bola práve prítomnosť iných osôb v spornej nehnuteľnosti. V čase vyrubenia súdneho poplatku voči sebe neprechovali nepriateľské postoje a snažili sa usporiadať svoje vzťahy. Uzatvorili dňa 14. 12. 2015 kúpnu zmluvu, ktorou žalovaná predala nehnuteľnosť žalobcovi za kúpnu cenu rovnajúcu sa vynaloženým investíciám zo strany žalobcu a žalovanej bolo zriadené ich bezplatné doživotné užívanie. K uzatvoreniu zmluvy došlo pred nadobudnutím právoplatnosti výroku o zastavení konania. Za tohto stavu nemá odvolanie opodstatnenie, keďže žalobca nezavinil zastavenie konania. Zdôraznil, že súdny poplatok neuhradil za situácie, keď vzájomnou súčinnosťou oboch strán došlo k usporiadaniu ich vzájomných vzťahov. Poukázal aj na skutočnosť, že odvolanie bolo podané právnym zástupcom žalovanej bez jej vedomia a mohlo by opätovne medzi nimi spôsobiť nezhody. Záverom dal do pozornosti ustanovenie § 11 ods. 1 písm. c) vyhlášky č. 655/2004 Z.z., podľa ktorého je v tejto veci základnou sadzbou tarifnej odmeny 1/3 výpočtového základu a nie suma vyčíslená právnym zástupcom žalovanej.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spíňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania, je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec mu v súlade s § 391 ods. 1 CSP vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Civilný sporový poriadok, ktorý bol prijatý zákonom č. 160/2015 Z.z. a nadobudol účinnosť 01.07.2016 vychádza z princípu aplikácie procesných noriem v ňom obsiahnutých na všetky konania, teda aj na tie, ktoré boli začaté pred dňom jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 1 a 2 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

8. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

9. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

10. V danom prípade z obsahu spisu bolo zistené, že žalobca sa návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 23.10.2014 domáhal od žalovanej vrátenia daru - nehnuteľností a zároveň podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia. Uznesením zo dňa 14.11.2014 č.k. 7C/286/2014-26 súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcu na nariadenie predbežného opatrenia. Výzvou zo dňa 02.06.2015 sp.zn. 7C/286/2014-60 súd prvej inštancie vyzval žalobcu, aby v lehote 10 dní od doručenia výzvy, zaplatil súdny poplatok z návrhu na začatie konania, ktorý je 99,50 eura s poučením, že ak nebude poplatok v určenej lehote zaplatený, konanie, s poukazom na § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. v znení

zmien a doplnkov, zastaví. Následne preskúmaným uznesením konanie zastavil pre nezaplatenie súdneho poplatku a rozhodol, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

11. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

12. Citované ustanovenie odseku 1 vychádza z ustanovenia § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ako procesného predpisu, ktorý bol účinný v čase rozhodovania súdu prvej inštancie. Z neho vyplýva zásada, podľa ktorého ak dôjde k zastaveniu sporového konania, potom je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách, teda aj na strane žalobcu, aj na strane žalovaného. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil. Kritérium procesného zavinenia je teda treba posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, resp. akého výsledku sa domáhala, a skutočnosťou, pre ktorú bolo konanie zastavené.

13. Aj nezaplatenie súdneho poplatku zo žaloby samo osebe je skutočnosťou zakladajúcou zavinenie sťažovateľa ako žalobcu za zastavenie konania, ktorá odôvodňuje aplikáciu prvej vety ustanovenia § 146 ods. 2 OSP. Platí totiž, že náhrada trov sporového konania je ovládaná zásadou úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil. V takýchto prípadoch - ako to zodpovedá i ustálenej judikatúre - nemožno interpretovať použitý pojem „zavinenia“ iba v doslovnom jazykovom zmysle, ale pri jeho interpretácii je potrebné brať do úvahy aj príčinnú súvislosť, v ktorej je príčinou správanie účastníka konania, vrátane opomenutia, akým je nezaplatenie súdneho poplatku. (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II ÚS 281/2011 zo 16. júna 2011).

14. Rozhodovanie o náhrade trov konania pri zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku podľa § 146 ods. 2 OSP podporuje aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. mája 1995 sp.zn. 3 Obo 180/95, uverejnené pod č. Ro 72/95, v odôvodnení ktorého sa uvádza, že „ustanovenie § 146 ods. 2 OSP nešpecifikuje, pre ktoré prípady zastavenia konania ho treba aplikovať. ...Prípád zastavenia konania sa vzťahuje aj na prípad zastavenia pre nezaplatenie súdneho poplatku.“

15. V predmetnej veci súd prvej inštancie zastavil konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku zo žaloby podľa položky č. 1 písm. b) sadzobníka súdnych poplatkov. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd preto dospel k záveru, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania nesprávne vychádzal z ustanovenia § 146 ods. 1 písm. c) OSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené, keď neprihliadal na zavinenie žalobcu, ktorého nesplnenie si povinnosti zaplatiť súdny poplatok zo žaloby malo za následok, že konanie bolo zastavené.

16. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec mu v súlade s § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

17. V ďalšom konaní súd prvej inštancie posúdi procesné zavinenie strán sporu na zastavení konania a následne opätovne rozhodne o časti uznesenia týkajúcej sa náhrady trov konania (§ 391 ods. 3 CSP). V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne o náhrade trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde,

ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).